

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Українська асоціація викладачів російської мови та літератури
Національний авіаційний університет

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ
МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

МАТЕРІАЛИ
VI Міжнародної науково-практичної конференції
11-12 квітня 2013 р.

Київ 2013

боры терминологических сочетаний должны дифференцироваться по структурному признаку (например, вначале – отработка словосочетаний с согласованным определением, затем – с несогласованным, и только после этого можно предлагать смешанные наборы).

Для студента-иностранца овладение терминами неразрывно связано с процессом изучения конкретного спецпредмета, ибо термины обозначают научные понятия и сами являются элементами науки.

Роль изучения профессионально ориентированной лексики и терминологии велика не только для формирования профессиональной компетенции для избранной специальности. Это способствует также ускоренному и более глубокому изучению общелитературного языка и применению его в других сферах общения.

Тетяна Савенко

канд. філол. наук, доцент, м. Київ

ЗНАЧЕННЯ ГРАМАТИЧНОГО УЗАГАЛЬНЕННЯ У ФОРМУВАННІ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ З КРАЇН СНД

Основний шлях навчання іноземних студентів в українських вузах – це шлях осмисленого конструювання та аналізу форм, що вживаються у мовленні, через велику кількість комунікативно-орієнтованих завдань до вільного володіння мовою.

Враховуючи той факт, що студенти з країн СНД переважно є дорослими людьми, які засвоїли курс рідної мови та мови-посередника (російської), а також те, що у них так чи інакше були сформовані початкові лінгвістичні поняття й узагальнення, відпрацьовані прийоми свідомого аналізу мови, процес вивчення української мови як іноземної (сприйняття та розуміння нового мовного явища) проходить швидше й легше. Цікавим є сформульоване Присяжнюк Н. К. (1983) визначення залежності лінгвістичної компетенції студентів-іноземців від рівня лінгвістичної компетенції, досягнутого у процесі вивчення рідної чи іншої іноземної мови. Практика свідчить, що у іноземних студентів, які не воло-

діють рідною мовою на рівні теоретичних узагальнень, лінгвістична компетенція характеризується емпіричним рівнем, і тому цим студентам знадобиться більше часу і зусиль для розуміння того чи іншого явища мови, яку вивчають. До того ж низький рівень лінгвістичної компетенції не забезпечує переносу знань з однією мови на іншу.

В умовах мовного середовища, яке існує сьогодні в усіх сферах суспільно-політичного і культурного життя в Україні, неврегульований потік мовної інформації може створити тимчасове асистемне уявлення про неї і стимулювати помилкове, на основі хибних навичок, вживання мови. Тому формування граматичних навичок треба розпочинати з перших днів навчання, використовуючи схеми, таблиці, вербальні правила чи їхні сполучення. При цьому слід спиратися на осмислення певної суми правил, а згодом на їхнє вживання в мовленнєвій діяльності, оскільки саме ця діяльність і породжує систему керівництва до дії (Степанова О. М., 1981). Говорячи про методичну доцільність і цінність систематизації та узагальнення, відзначимо, що вони забезпечують більшу стійкість засвоєння мовних явищ, сприяють побудові цілого з раніше вивчених і відносно ізольованих один від одного однорідних мовних фактів. Таким чином, вони дозволяють поєднувати володіння більшим обсягом мовного матеріалу у функціональній послідовності його викладання з вивченням системи мови. Тобто, граматичні узагальнення виступають як своєрідний стрижень, на який «нанизуються» інші пласти мови. Більше того, періодичне узагальнення та систематизація знань з граматики – це обов'язкова вимога при концентричній формі навчання іноземній мові.

Оптимальне співвідношення системного й комунікативного аспектів навчання забезпечить потенційну можливість осмислення мовленнєвих явищ, реалізацію їх у навчальному процесі, розвине навички самоконтролю та самокорекції, а також підвищить якість підготовки іноземних студентів з української мови.